

✧ Texty na tento týden – Ex 16:16–18; 20:8–11; Dt 5:12–15; Mt 12:9–13; Lv 25:1–7

✧ **Základní verš**

„A řekl jim [Ježíš]: „Sobota je učiněna pro člověka, a ne člověk pro sobotu.““ (Mk 2:27)

Sobota byla posledním Božím stvořitelským činem během stvořitelského týdne. Z Písma se dozvídáme, že Bůh nejen sedmého dne odpočíval, ale že odpočinek stvořil jako nedílnou součást fungování světa. Sobota je projevem toho, že jsme byli stvořeni do vztahů s Bohem a s ostatními lidmi – a představuje nám, jak by měly tyto vztahy vypadat.

Nepřekvapí nás proto, že se sobota objevuje jako součást deseti Božích přikázání již brzy po ustanovení izraelského národa. V životě Izraelců měla sobota hrát jednu z klíčových rolí. Když mluvíme o sobotě, velmi rychle se diskuze stočí k otázce, jakým způsobem bychom měli sobotu zachovávat. Co v sobotu určitě dělat nesmíme, co bychom dělat raději neměli a podobně. A přestože takové otázky jsou namístě, měli bychom především pochopit, s jakým záměrem Bůh vlastně sobotu stvořil, jakou roli by měla hrát ve světě a v životě Božího lidu, pokud ji chápeme jako symbol Boží milosti a péče.

Jak Ježíš řekl, sobota byla stvořena pro celé lidstvo. Pokud opravdu „pamatujeme na sobotní den“, bude nás to měnit každý den v týdnu. A jak ukázal Ježíš, sobota se může stát i prostředkem skutečného požehnání pro druhé lidi.

✧ **Týden ve zkratce:**

- Mana pro každého
- Poselství soboty
- Den rovnosti
- Den uzdravení
- Sobotní odpočinek pro zemi
- Podněty k zamyšlení

NE 14. července – Mana pro každého

Ex 16:16-18 „¹⁶...Hospodin přikázal toto: *Nasbírejte si ho každý, kolik potřebujete k jídlu. Každý vezmete podle počtu osob ve svém stanu ómer na hlavu.*“ ¹⁷*Izraelci tak učinili a nasbírali někdo více, někdo méně.* ¹⁸*Pak odměřovali po ómeru. Ten, kdo nasbíral mnoho, neměl nadbytek, a kdo nasbíral málo, neměl nedostatek. Nasbírali tolik, kolik každý k jídlu potřeboval.*“

2K 8:10-15 „¹⁰Řeknu vám, co si myslím: *Sluší se, abyste nyní dokončili dílo, které jste už loni nejen začali, nýbrž také k němu dali podnět.* ¹¹*Odkud vyšla ochota k pomoci, tam ať se pomoc také uskuteční. Každý ať dá podle toho, co má; ¹²vždyť je-li zde tato ochota, pak je dar před Bohem cenný podle toho, co kdo má, ne podle toho, co nemá.* ¹³*Nejde o to, aby se jiným ulehčilo a vy byli přetíženi, nýbrž abyste na tom byli stejní: ¹⁴váš přebytek pomůže nyní jejich nedostatku, aby zase jindy jejich přebytek přišel k dobru vám ve vašem nedostatku; tak nastane vyrovnaní, ¹⁵jak je psáno: ‚Kdo měl mnoho, tomu nic nepřibylo, a kdo málo, neměl nedostatek.‘“*

PO 15. července – Poselství soboty

Ex 20:11 „*V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý.*“

Dt 5:15 „*Pamatuj, že jsi byl otrokem v egyptské zemi a že tě Hospodin, tvůj Bůh, odtud vyvedl pevnou rukou a vztaženou paží. Proto ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh, dodržovat den odpočinku.*“

Dt 5:12-14 „¹²*Dbej na den odpočinku, aby ti byl svatý, jak ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh.* ¹³*Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci.* ¹⁴*Ale sedmý den je den odpočinutí Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvůj býk a tvůj osel, žádné tvé dobytce ani tvůj host, který žije v tvých branách, aby odpočinul tvůj otrok a tvá otrokyně tak jako ty.*“

ÚT 16 července – Den rovnosti

Ex 20:8-11 „⁸Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý. ⁹Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. ¹⁰Ale sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytce ani tvůj host, který žije v tvých branách. ¹¹V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočnul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý.“

ST 17. července – Den uzdravení

Mt 12:9-14 „⁹Odtud šel dál a přišel do jejich synagogy. ¹⁰A byl tam člověk s odumřelou rukou. Otázali se Ježíše: „Je dovoleno v sobotu uzdravovat?“ Chtěli ho totiž obžalovat. ¹¹On jim řekl: „Kdyby někdo z vás měl jedinou ovečku, a ona by mu v sobotu spadla do jámy, neuchopil by ji a nevytáhl? ¹²A oč je člověk cennější než ovce! Proto je dovoleno v sobotu činit dobře.“ ¹³Potom řekl tomu člověku: „Zvedni tu ruku!“ Zvedl ji, a byla zase zdravá jako ta druhá. ¹⁴Farizeové vyšli a smluvili se proti němu, že ho zahubí.“

Mk 1:21-26 „²¹Když přišli do Kafarnaum, hned v sobotu šel do synagogy a učil. ²²I žaslí nad jeho učením, neboť je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako zákoník. ²³V jejich synagoze byl právě člověk posedlý nečistým duchem. Ten vykřikl: „Co je ti do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zahubit? Víím, kdo jsi. Jsi Svätý Boží.“ ²⁵Ale Ježíš mu pohrozil: „Umlkni a vyjdi z něho!“ ²⁶Nečistý duch jím zalomcoval a s velikým křikem z něho vyšel.“

J 9:1-16 „¹Cestou uviděl člověka, který byl od narození slepý. ²Jeho učedníci se ho zeptali: „Mistře, kdo se prohršil, že se ten člověk narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče?“ ³Ježíš odpověděl: „Nezhřešil ani on ani jeho rodiče; je slepý, aby se na něm zjevily skutky Boží. ⁴Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat. ⁵Pokud jsem na světě, jsem světlo světa.“ ⁶Když to řekl, plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel slepému tím blátem oči ⁷a řekl mu: „Jdi, umyj se v rybníce Siloe.“ (To jméno znamená „Poslaný“.) On tedy šel, umyl se, a když se vrátil, viděl. ⁸Sousedé a ti, kteří jej dříve viděli žebrať, se ptali: „Není to ten, kdo tu sedával a žebrať?“ ⁹Jedni říkali: „Je to on.“ Jiní pak: „Není, ale je mu podobný.“ On sám řekl: „Jsem to já.“ ¹⁰I řekl mu: „Jak to, že se ti otevřely oči?“ ¹¹Odpověděl: „Člověk jménem Ježíš udělal bláto, potřel mi oči a řekl mi: Jdi k Siloe a umyj se! Šel jsem tedy, umyl jsem se a vidím.“ ¹²Řekli mu: „Kde je ten člověk?“ Odpověděl: „To nevím.“ ¹³Přivedou toho, který byl dříve slepý, k farizeům; ¹⁴toho dne, kdy Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla totiž sobota. ¹⁵Proto se ho farizeové znovu dotazovali, jak nabyl zraku. A on jim řekl: „Položil mi bláto na oči, umyl jsem se a vidím.“ ¹⁶Někteří z farizeů říkali: „Ten člověk není od Boha, protože nezachovávat sobotu.“ Jiní naopak říkali: „Jak by mohl hříšný člověk činit taková znamení?“ A došlo mezi nimi k roztržce.“

ČT 18. července – Sobotní odpočinek pro zemi

Lv 25:1-7 „¹Hospodin promluvil k Mojžíšovi na hoře Sínaji: ²„Mluv k Izraelcům a řekni jim: Až přijдете do země, kterou vám dávám, bude země slavit odpočinku, odpočinku Hospodinovo. ³Šest let budeš osívat své pole, šest let budeš prořezávat svou vinici a shromažďovat z ní úrodu, ⁴ale sedmého roku bude mít země rok odpočinku, slavnost odpočinku, odpočinku Hospodinovo. Nebudeš osívat své pole ani prořezávat svou vinici. ⁵Co po tvé žni samo vyrostne, nebudeš sklízet, a hrozny z vinice, kterou jsi neobdělal, nebudeš sbírat. Země bude mít rok odpočinku. ⁶Co země v odpočinku sama zplodí, bude vaší potravou, pro tebe, tvého otrocka i otrokyni, tvého nádeníka i přistěhovalce, kteří u tebe pobývají jako hosté. ⁷I tvůj dobytek a zvěř, která je v tvé zemi, bude mít všechnu její úrodu za potravu.“

Ex 21:1-11 „¹Toto jsou právní ustanovení, která jim předložíš: ²Když koupíš hebrejského otroka, bude sloužit šest let; sedmého roku odejde jako propuštěnec bez výkupného. ³Jestliže přišel sám, odejde sám, měl-li ženu, odejde jeho žena s ním. ⁴Jestliže mu dal jeho pán ženu, která mu porodila syny nebo dcery, zůstane žena a její děti u svého pána, a on odejde sám. ⁵Prohlásí-li otrok výslovně: „Zamiloval jsem si svého pána, svou ženu a syny, nechci odejít jako propuštěnec,“ ⁶přivede ho jeho pán před Boha, totiž přivede ho ke dvořinovi nebo k veřeji, probodne mu ucho šídlem a on zůstane provždy jeho otrokem. ⁷Když někdo prodá svou dceru za otrokyni, nebude s ní nakládáno jako s jinými otroky. ⁸Jestliže se znelíbí svému pánu, který si ji vzal za družku, dovolí ji vyplatit, ale nemá právo prodat ji cizímu lidu a naložit s ní věrolomně. ⁹Jestliže ji dal za družku svému synovi, bude s ní jednat podle práva dcer.“

¹⁰Jestliže on si vezme ještě jinou, nesmí ji zkrátit na stravě, ošacení a manželském právu. ¹¹Jestliže jí nezajistí tyto tři věci, smí ona odejít bez zaplacení výkupného.“

Dt 15:1-11 „¹Každého sedmého roku budeš slavit léto promíjení dluhu. ²Toto je způsob promíjení dluhu: Každý věřitel svému bližnímu promine, co mu půjčil. Nebude na svého bližního, svého bratra, naléhat, protože je vyhlášeno Hospodinovo promíjení dluhu. ³Na cizince naléhat smíš, ale co máš u svého bratra, to mu tvá ruka promine. ⁴Ať není u tebe potřebného, neboť Hospodin ti bohatě požehná v zemi, kterou ti Hospodin, tvůj Bůh, dává do dědictví, abys ji obsadil. ⁵Je ochotně poslouchej Hospodina, svého Boha, a bedlivě a cele dodržuj tento příkaz, který ti dnes prikazuji. ⁶Vždyť ti Hospodin, tvůj Bůh, požehná, jak ti řekl. Budeš poskytovat půjčky mnohým pronárodům, ale sám si nebudeš vypůjčovat. Budeš ovládat mnohé pronárody, ale tebe neovládnou. ⁷Bude-li u tebe potřebný někdo z tvých bratří, v některé z tvých bran v tvé zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh, nebude tvé srdce zpupné a nezavřeš svou ruku před svým potřebným bratrem. ⁸Ochotně mu otevři svou ruku a poskytni mu dostatečnou půjčku podle toho, kolik ve svém nedostatku potřebuje. ⁹Dej si pozor, aby v tvém srdci nevyvstala ničemná myšlenka, že se blížící sedmý rok, rok promíjení dluhů; že tedy budeš na svého potřebného bratra nevládný a nedáš mu nic. On by kvůli tobě volal k Hospodinu a na tobě by byl hřích. ¹⁰Dávej mu štědrě a nebud' skoupý, když mu máš něco dát, neboť kvůli tomu ti Hospodin, tvůj Bůh, požehná ve všem, co děláš, ve všem, k čemu přiložíš ruku. ¹¹Potřebný ze země nevyumizí. Proto ti prikazuji: Ve své zemi ochotně otevři ruku svému utištěnému a potřebnému bratru.“

Mt 6:32.33 „³²Po tom všem se shánějí pohané. Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete. ³³Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno.“

PÁ 19. července – Podněty k zamyšlení

Přečtěte si 26. kapitolu „Putování pouští“ z knihy Na úsvitu dějin a 29. kapitolu „Sobota“ v knize Touha věků.

„Ježíš jasně řekl, že pomoc trpícím je v souladu s přikázáním o sobotě. Odpovídá činnosti Božích andělů, kteří se neustále pohybují mezi nebem a zemí a slouží trpícímu lidstvu. ... I člověk má v sobotu své povinnosti. Musí se postarat o základní životní potřeby, zabezpečit nemocné, pomáhat chudým. Ten, kdo v sobotu přehlíží potřeby trpících, není bez viny. Boží den odpočinku byl stvořen pro člověka a skutky milosrdenství k němu patří. Bůh nechce, aby jeho stvoření, byť jen jednu hodinu, trpělo, pokud je možné mu v sobotu nebo v kterýkoli jiný den pomoci.“ (DA 206.207; TV 128)

Otázky k rozhovoru

1. Kdy jste nejvíce vnímali zachovávaní soboty jako projev vaší důvěry Bohu? Prožili jste zkušenost podobnou „maně“, když Bůh mimořádným způsobem zasáhl nebo vám požehnal v odpovědi na vaši důvěru v něho? Pokud ano, podělte se o tuto zkušenost ve vaší třídě sobotní školy a řekněte, co jste se z toho naučili.
2. Jak jsme viděli v rozdílném znění čtvrtého přikázání v knihách Exodus a Deuteronomium, Bůh zdůrazňuje různé aspekty soboty. Která charakteristika soboty vás naplňuje největší vděčností?
3. Uvažujte společně o tom, jak byste se mohli podělit o požehnaní ze soboty ve vašem městě?
4. Jakými způsoby sobota mění váš život? V kterých oblastech by principy soboty mohly (nebo měly) ovlivnit tvůj život výrazněji?

